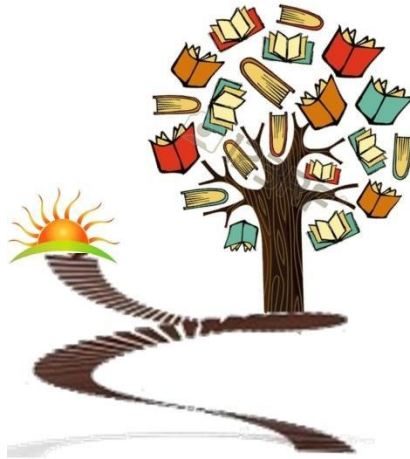

Тема: «Читання – найкраще навчання!»

Посилання:

<https://lib.ztu.edu.ua/?q=ua/poeziya-slovo-poeziya-pisnya-poeziya-vilna-dusha-do-vsesvitnogo-dnya-poeziyi>

- Вітаю! Великі можливості для людини закладені у читанні. Недаром народне прислів'я говорить: „Читання – найкраще навчання“. Читання книг відкриває кожному дивовижний, багатоманітний світ людей і природи, всього, що нас оточує.

Метою читання є формування першооснов читацької культури, плекання творчого, національного свідомого покоління молоді засобами художнього слова.

Пропоную ознайомитися та пригадати твори деяких відомих українських письменників (у книгах).

Шевченко Т. «Поезії»

Шевченко є основоположником нової української літератури і родоначальником її революційно-демократичного напрямку. Саме в його творчості повно розвинулися ті начала, які стали провідними для передових українських письменників другої половини ХІХ–початку ХХ століть. Тенденції народності й реалізму були вже властиві в значній мірі і творчості попередників Шевченка. Шевченко перший в українській літературі виступив як істинно народний поет, твори якого з усією повнотою відбили почуття й думки трудящих мас, їх віковічні визвольні прагнення.

Попередники великого поета в українській літературі в своїх творах критикували окремі явища тогочасного життя, як-от: знущання поміщиків з селян, хабарництво чиновників. Шевченко ж виступив як грізний суддя і викривач усього самодержавно-кріпосницького ладу, як непримиренний ворог поміщиків і царизму. У його творах змальований новий позитивний герой – борець проти самодержавно-поміщицького ладу, борець за щастя народу.

Творчість великого народного поета внесла в нашу літературу незнане багатство тем і жанрів, прилучила її до кращих досягнень світової літератури. Поезію Шевченка люблять усі народи. Поет, який віддав усі свої сили боротьбі за визволення рідної України від соціального і національного гніту, виражав прагнення і сподівання всіх народів, всіх прогресивних людей світу.

Леся Українка. «Усі твори в одному томі»

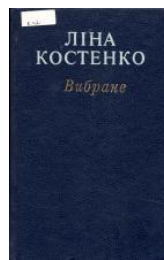
Творчий набуток Лесі Українки в усьому невичерпний і неосяжний. За сміливість думки й глибину поглядів, за громадянську мужність і суворе подвижництво Лесю Українку в різний час називали по-різному. То вона була Жанна д'Арк української поезії та дочка Прометея, то ніжна, блакитноока

Леся і поетеса поступових ідей. Але вже пора озвучити її істинне імення — геніальна дочка України!

У книжці вперше в історії української літератури вміщено всю відому творчу спадщину славетної української письменниці Лесі Українки, яка спромоглася напрочуд сильно відтворити могутній творчий дух свого народу.

Іван Франко найбільший серед сучасників знавець і цінитель поезії Лесі Українки, підсумовуючи її творчий доробок, у 1900 році писав: «Головною її силою є лірика і малюнки сцен і ситуацій, що впливають із ліричного настрою. Тут кожне слово має силу і пластику, тут, що не строфа, то мистецьке степенування поетичного шляху. Леся Українка ... уміє простими словами викликати глибоке враження».

Костенко Л.В. «Вибране»

Книга віршів та поем відомої української поетеси містить твори, опубліковані впродовж останніх десятиліть, поезії з книг «Зоряний інтеграл» (1963) та «Княжа гора» (1972), які свого часу не побачили світу, а також найновіші вірші, що склали розділ «Інкустації».

Найбільш в творчості поетеси вражає високий рівень думання. Долання висоти, що стало нормою. Її творчість – приклад шляхетного служіння поезії. Дивує сила характеру. В її останніх збірниках ніякої кон'юнктури, немає в неї віршиків – паровозиків. Вона вимовчала своє право сказати: "Мого народу гілочка тернова". Думаю, що без таких людей, як Ліна Костенко, всі розмови про високе призначення поета – тільки красиві слова.

Ліна Костенко – жива легенда. Її твори вивчають у школах та університетах. Попри таку популярність поетеса не любить надмірної уваги до себе. Вона навіть відмовилася від звання Героя України - "політичної

біжутерії не ношу". Каже, що просто робить свою справу, адже поклик письменника — писати.

Драч І. Ф. «Лист до калини»: Поезії, поеми

Ім'я Івана Драча добре відоме читачам у нашій країні та за її межами. Його твори відзначаються оригінальністю форми, асоціативною образністю, гострим відчуттям часу. Творчість поета удостоєна Державної премії ім Т. Г. Шевченка. Драч вніс у поезію енергію слова, неординарність тем, які ламали застиглу солодко-сентиментальну псевдонародність. Провінційна затхлість так довго обмежувала українську індивідуальність віночками та стрічками на дівчатах у час офіційних концертів, що багато хто зневірився в здатності української культури народити щось крім "Гандзі рибки". Поезія Івана Драча була як вибух сучасності, як нова кров, молоде вино в міхах української поезії.

Його поезія не вкладається в звичні норми, в рамки якоїсь однієї стильової лінії, творчої манери. І перша його поема «Ніж у сонці» засвідчила, що її автор — першовідкривач і першопроходець. Його поезії притаманне багатоголосся тем і образів, ускладнена метафоричність, поліфонічність. Від Всесвіту («сивої печалі Козерога») до земних реалій буття («гливке болото рідного села») в світ поезій Драча постійно вливаються людські турботи, радощі й печалі, а з ними народжуються й нова естетична якість, власний художній стиль. Кредо поета — не повертатись до досягнутого, а завжди прокладати нову стежку. Про що б не писав Іван Драч, він прагне збагнути людину, її сутність, пізнати насамперед себе, а через себе — інших людей, їхній макро- і мікрокосмос.

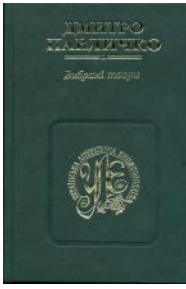
Олесь О. «Чари ночі»: Лірика

В українську літературу Олесь входить як поет, що розширив тематичний, стильовий, настроєвий діапазони лірики, підніс виразальну силу українського художнього слова. Не будучи "модерністом" ні за організаційною приналежністю, ні по суті, Олесь вніс новаторські моменти в розвиток української поезії. Не вдаючись до будь-яких маніфестів, декларацій, він своєю творчістю наголосив на естетичній цінності поетичного твору, рішуче заперечив абстрактну декламаційність, хоч би якими завданнями вона надихалась. Загалом не нова на поетичні ідеї, віршові прийоми і навіть образи (взяті номенклатурне, самі по собі), поезія Олеся уже з виходом першої збірки завоювала прихильність знавців літератури і масового інтелегентного читача. У ній були представлені безпосередність і щирість поетичного вислову, глибокий внутрішній драматизм почуття, багатство мінливих відтінків настрою. Життя природи, кохання, перипетії громадської боротьби – основна тематика першої збірки, що надовго визначила й тематику творчого доробку поета.

Книгу видатного українського поета Олександра Олеся (1878-1944), прославленого майстра ліричного вірша, склали кращі його інтимні вірші. Багато з них мали досить широку популярність в народі, окремі стали піснями. Такі глибоко ліричні речі, як «Астри», «З журбою радість обнялась», «Ах, скільки струн в душі дзвенить», «Чари ночі» («Сміються, плачуть солов'ї»), і багато інших схвильовують і наших молодих сучасників.

Павличко Д.В. "Вибрані твори"

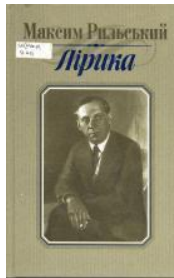
Як і кожен справді самобутній, оригінальний поет, Д. Павличко сприймається читачами неоднозначно. Є в нього вірші, які несуть на собі аж надто виразні прикмети свого часу, і то не кращі прикмети, як от славословія вождю революції. Є просто слабші, як для Павличка, речі. Тут варто навести слова відомого критика й літературознавця Анатолія Шевченка: «Можна приймати поезію Павличка цілком, незастережно, а можна щось у ній не приймати, так само можна погоджуватися з його думками, висловленими в трьох книгах літературно-критичних статей, есе, виступів, а якісь із них заперечувати, але не можна не захоплюватися цією яскравою особистістю, цим невтомним будівничим нашого духовного життя, цим полум'яним громадянином рідної землі».

Як і кожен справді самобутній, оригінальний поет, Д. Павличко сприймається читачами неоднозначно. Є в нього вірші, які несуть на собі аж надто виразні прикмети свого часу, і то не кращі прикмети, як от славословія вождю революції. Є просто слабші, як для Павличка, речі. Тут варто навести слова відомого критика й літературознавця Анатолія Шевченка: «Можна приймати поезію Павличка цілком, незастережно, а можна щось у ній не приймати, так само можна погоджуватися з його думками, висловленими в трьох книгах літературно-критичних статей, есе, виступів, а якісь із них заперечувати, але не можна не захоплюватися цією яскравою особистістю, цим невтомним будівничим нашого духовного життя, цим полум'яним громадянином рідної землі».

До збірки увійшли вірші й поеми, створені Дмитром Павличком у різні періоди життя. Долучаючись до високої поезії, читач заглиблюється у

неповторний мистецький світ і всесвіт автора, його громадянський пафос, філософсько-пасіонарне осмислення долі й звитяги українського народу.

Рильський М. Т. «Лірика»

Поетичний доробок М.Рильського займає в історії української літератури значне місце. Класичність і майстерна простота його творів, мелодійність і краса мови, її народнопісенний характер, глибока філософія поетичних узагальнень – все це зробило поезію М.Рильського популярною серед широких читацьких кіл. Джерело такого впливу митця на читача у гармонійному поєднанні найкращих рис українського фольклору з найвищими досягненнями літературної традиції. Вийшовши із справжнього інтелегентського середовища, поет засвоїв його гуманістичні і демократичні ідеали. Вони знайшли художнє вираження у ще учнівських, досить не самостійних віршах першої збірки «На білих островах» Рильський близький у своїх мистецьких уподобаннях до неокласиків, він стоїть осторонь літературної боротьби, намагаючись лише через поезію висловити те, що хвилює.

Книга представляє лірику — лише частину “білих островів”, які складають обширний архіпелаг літературної спадщини Максима Тадейовича Рильського, класика українського красного письменства. Вірші, подані у книзі, стали художніми перлинами, створеними поетом і філософом, які навіть мимоволі здатні доторкнутися своїм витонченим словом найчутливіших клавішів людської душі.

Симоненко В. «Берег чекань»

В. А. Симоненко — поет прекрасної, але трагічної долі. Він прагнув сказати правду про свій час і про себе, розвінчати добу сталінського культу, відродити загальнолюдські моральні й духовні цінності. Його творчість була теплим подихом вітру після важкої крижаної зими, першою ластівкою, що, на жаль, не принесла з собою весни. В. Симоненко був до безтями закоханий у життя і поезію.

Життя Василя Симоненка було коротким, як спалах. Та живе його щира й прониклива поезія, що, за словами Олесь Гончара, вийшла із самих глибин народного життя. Вона виспівана з мудрості народу, з його горя і звитяжної боротьби. Звідси цей непоборний дух, яким вона пройнята, звідси та розпашіла пристрасть, яка буяє в ній...

Уже перше обговорення віршів у літературній студії університету, перші публікації в періодиці стали провісниками того, що в українську літературу прийшов Майстер неординарного таланту. Тодішня критика одразу завважила в його поезії високі громадянські мотиви, осяяні благородністю власних душевних поривань, незвичайною інтелектуальною напругою.

Творча спадщина Василя Симоненка удостоєна Національної премії України імені Т.Г. Шевченка.

Сосюра В. «Так ніхто не кохав»

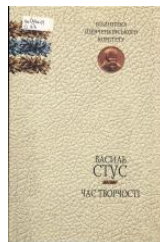
Значна частина поетичного доробку В. Сосюри — це любовна лірика. Це і вірші про перше кохання, що пережив він під час революції, і твори,

присвячені дружині Марії, з якою щасливо прожив до смерті, але навіть у похилому віці любив її так же ніжно і пристрасно, як молодим.

Кохання у В.Сосюри нерозривно пов'язане із природою. Зорі, садки, верби, акації, волошки, солов'ї — це не просто тло для його кохання, весь оточуючий світ ніби сам наповнений пристрасстю і ніжністю. Тому і з'являються такі образи, як "ночі жагучі", солов'ї, що солодко співають про любов, "закохані зорі". Природа відчуває справжнє кохання, а тому переймається і живиться ним. Ліричний герой поезії "Так ніхто не кохав" впевнений, що його кохання найсильніше на всі світи і віки. Він думає, як кожна закохана людина, що відкриває для себе ці почуття вперше, і впевнений, що ніхто не переживав їх раніше. Отже, не дивно, що йому в цей день і світ здається іншим, кращим. Ліричний герой думає, що і природа навкруги закохана і оновлена любов'ю, як і він сам.

В. Сосюра у своїй інтимній ліриці постає невинним романтиком. Його можна порівняти із Петраркою і Данте, любов яких є взірцем для наступних поколінь. Кохана для таких людей — це ідеал, натхнення і смисл усього життя.

Стус В. «Час творчості»

Сьогодні вже важко уявити українську поезію другої половини минулого століття без постаті Василя Стуса — поета, критика, літературознавця, мислителя, правозахисника... Нова книга вибраного — амбітна спроба представити не лише різні етапи творчих шукань, а й вершинні здобутки письменника в різних жанрах.

Життя і творчість Василя Стуса надзвичайно щільно одне з одним пов'язані, творять своєрідну гармонію. Вони обоє чесні, а це в наші часи дуже багато. Але є між ними істотна різниця. В житті В. Стус ніколи не

здавався ворогові і не виявляв вагань. Але ціна цієї прямоти була висока не тільки в сенсі фізичних і психологічних знущань, а і в сенсі внутрішніх конфліктів, які становлять внутрішню суть душевного і духовного життя кожної людини. Поезія В. Стуса – наскрізь людська й людяна, вона повна піднесень і падінь, відчаїв і спалахів радості, прокльонів і прощень, криків болю і скреготів зціплених зубів, зіщулень у собі і розкривань безмежності світу. Перед нами не “живий смолоскип”, а людина. Людина – з великої літери. Ця вірність внутрішній правді, одвертість у визнанні своїх вад і зльотів самі ще не роблять поезії, але вони становлять передумову поетичної творчості, а без них може творитися риторика, але не може поставати справжня поезія.

Миру та спокою, гарного дня!